

Handläggare
Tobias Kindblom
Telefon: 08-50814969

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Nyckeltal i förskolan och satsningar på förskollärare- svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande godkänns som svar på skrivelsen.

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Karin Åberg
Avdelningschef förskola

Sammanfattning

Den 13 mars 2016 inkom en skrivelse från Peter Backlund (L) om nyckeltal i förskolan och satsningar på förskollärare.

Barngruppernas storlek, i snitt över året, inom förvaltningens förskolor för 2014 var 15,6 i jämförelse med 15,8 år 2015. Andelen *anställda* förskollärare inom förvaltningen i oktober 2015 var 38,4 % jämfört med 37,6% i oktober 2014.

Den statistik som redovisats i budgetuppföljningarna och i månadsrapporterna till stadsdelsnämnden har ibland varit olika. För att i fortsättningen säkerställa att statistiken stämmer har förvaltningen sett över underlag samt tydliggjort hur statistiken ska redovisas.

Andelen förskollärare i förvaltningens förskolor har varit relativt konstant mellan åren 2008 till 2015. Sedan 2009 har det varit möjligt för barnskötare med yrkeserfarenhet och högskolebehörighet att söka till den erfarenhetsbaserade förskolläraryt utbildning. Staden erbjuder möjligheten att ansöka om vikarieersättning för de barnskötare som läser till förskollärare, då utbildningen ges en dag i veckan på universitetet/högskolan. Inom förvaltningen är det cirka 40 barnskötare som har gått eller går och utbildar sig till förskollärare.

Bakgrund

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Peter Backlund (L).

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen förskola.

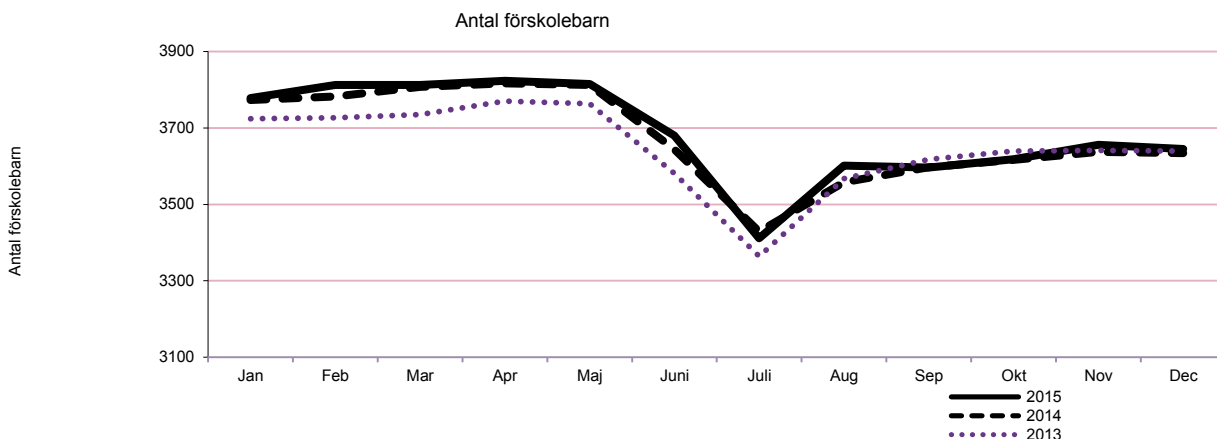
Ärendet

I skrivelsen ges förvaltningen i uppdrag att svara på följande frågor:

1. Hur har barngruppens storlek och andelen förskollärare förändrats från 2014 till jämförbar period 2015?
2. Hur arbetar förvaltningen för att säkerställa korrektheten i den statistik om förskolorna som lämnas till stadsdelsnämnden, till stadsledningskontoret och Sweco?
3. Vilka resultat har de satsningar på förskollärare som Alliansen i Enskede-Årsta-Vantör initierade gett?

Nedan redovisas svar på dessa frågor:

1. Barngruppernas storlek i snitt över året för 2014 var 15,6 i jämförelse med 15,8 år 2015. Stadens årsmål är 16 barn per grupp.
Antalet inskrivna barn i förvaltningens förskolor varierar under året och under våren är i regel inskrivningsgraden högre än på hösten. På bilden nedan illustreras antalet inskrivna barn i förvaltningens förskolor under perioden 2013-2015. I april 2015 var antalet barn i förvaltningens förskolor 3834st i jämförelse med november samma år då antalet inskrivna barn var 3644st.

Andelen *anställda* förskollärare inom förvaltningen i oktober 2015 var 38,4 % jämfört med 37,6% i oktober 2014. Staden har till årets budgetuppföljning tagit fram nya definitioner för hur stadsdelsförvaltningarna ska redovisa andelen förskollärare. Den stora skillnaden mot föregående år, och det som mest påverkar statistiken över andel förskollärare, är att man ändrat definitionen så att enbart legitimerade förskollärare redovisas. Tidigare har stadsdelsförvaltningarna redovisat utifrån antalet pedagoger anställda som förskollärare. Detta har innefattat även de som ännu inte erhållit legitimation.

Inom förvaltningen finns idag ett antal pedagoger som är anställda som förskollärare men som inte har förskollärarexamen, eller möjlighet att erhålla legitimation enligt skollagen. Det kan t.ex. vara fritidspedagoger, dramapedagoger, lärare skolår 1-3, förskollärare med utländsk examen. Dessa pedagoger ska nu ej redovisas som förskollärare i statistiken. Detta medför att jämförelser bakåt i tiden utifrån de nya definitionerna ej kan göras.

2. Den statistik som redovisats i budgetuppföljningarna och i månadsrapporterna till stadsdelsnämnden har ibland varit olika. Beroende på när man väljer att ta fram statistik och utifrån underlag så kan den skilja sig åt. Tillexempel har månadsrapporteringen till nämnden baserats på förvaltningens egen statistik och den som redovisats i verksamhetsberättelsen har varit baserad på det underlag som Sweco tagit fram. Till 2016 års budgetuppföljning har SLK beslutat att följa upp nyckeltalen vid fler tillfällen baserad på förvaltningarnas egen statistik med utgångspunkt från barngrupper i Bosko och anställningsuppgifter i Lisa. Detta för att det i stadens personalsystem idag inte går att få ut statistik över antalet legitimerade förskollärare. Uppföljningen utökas nu till tertialrapporterna och verksamhetsberättelsen, istället för enbart i verksamhetsberättelsen som tidigare. För att säkerställa likvärdigheten och korrektheten i den statistik som stadens stadsdelsförvaltningar rapporterar in har nya definitioner och underlag för inrapportering tagits fram av SLK. För att i fortsättningen säkerställa att statistiken stämmer har förvaltningen sett över underlag samt tydliggjort hur statistiken ska redovisas.

Kvarstår gör det faktum att den statistik över förskolan som Sweco årligen levererar inte stämmer med den statistik som stadsdelarna rapporterat till nämnd och SLK. 2015 visade

sig skillnaden i *andel förskollärare, antal barn per grupp* och *antal förskolebarn per anställd*.

Stadsdelsförvaltningarna har påtalat problemet för utbildningsförvaltningen och SLK. Utifrån detta beslöt SLK att förvaltningarna fick redovisa utfallen från den egna statistiken i verksamhetsberättelsen 2015. SLK tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen och Sweco ser nu över detta.

3. Det råder brist på förskollärare i Sverige, efterfrågan är större än tillgången. I dagsläget utbildas heller inte tillräckligt många förskollärare vid universitet och högskolor för att täcka behovet.

Arbetsmarknadsläget i kombination med pensionsavgångar och för få utbildningsplatser gör att andelen förskollärare inom förvaltningen är relativt låg och inte når upp till stadens mål om 40 % förskollärare.

I syfte att höja andelen förskollärare kommer förvaltning och förskolechefer att vidta åtgärder, bl.a.

- Att ta mot fler lärarstudenter. För detta behövs det att fler handledare utbildas, då detta är ett krav för att få ta mot och handleda studenter.
- Att tillsammans med HR-avdelningen utveckla rekryteringsprocessen.
- Att ge fler möjligheter till karriärsutveckling och ta del av statliga satsningar likt lärarlönelyftet.
- Uppmuntra barnskötare att söka till förskollärarytbildningen.

I tabellen nedan visas andelen förskollärare i förvaltningens förskolor under perioden 2008 till 2015. Siffrorna är tagna ur stadens styr- och ledningssystem, ILS-webb. Andelen förskollärare har varit relativt konstant.

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
36,2%	38,0%	36,1%	34,0%	37,0%	36,9%	37,2%	38,1%

I och med de nya definitionerna kommer dessa siffror ej vara jämförbara med år 2016 och framåt.

Sedan 2009 har det varit möjligt för barnskötare med yrkeserfarenhet och högskolebehörighet att söka till den erfarenhetsbaserade förskollärarytbildning.

Inom förvaltningen har, under perioden 2009- 2015, cirka 40 barnskötare gått eller går den erfarenhetsbaserade förskollärarytbildningen. Utbildningen pågår i tre år och de studerandena är lediga för studier med bibehållen lön en dag i veckan. För detta kan verksamheten ansöka om och erhålla vikarieersättning från staden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen överlämnar redovisningen gällande nyckeltal i förskolan och satsningen på förskollärare.

Förvaltningen förslår att stadsdelsnämnden godkänner redovisningen som svar på skrivelsen.